

Bursat:

Kyynärpään nestepatit joita esiintyy melko usein suurilla tai raskailla roduilla, ovat usein oireettomia ja vain kosmeettinen haitta ja häviävät yleensä kahteen ikävuoteen mennessä. Joissakin tapauksissa nestepatit kasvavat niin suureksi että saattavat haitata koiran liikkumista. Nestepattien muodostumiseen saattaa vaikuttaa kova rasitus, kovalla alustalla makaaminen ja perimä. Nestepatit eivät yleensä vaadi mitään hoitoa vaan häviävät ajan kanssa itsestään.

Patellaluksaatio:

Polvilumpion sijoiltaanmeno on synnynnäinen koirilla esiintyvä ortopedinen sairaus. Patellaluksaatiossa koiran polvilumpio luiskahtaa pois paikoiltaan ja koira ei pysty käyttämään jalkaansa, polvilumpio saattaa luiskahtaa takas paikoilleen muutamassa sekunnissa tai se voi olla myös tunteja pois paikaltaan. Virheellinen takajalan asento ja liian matala reisiluun telaaure altistavat patellaluksaatiolle. Oireet vaihtelevat patellaluksaation vaikeusasteen mukaan, tyypillisin oire kolmella jalalla hyppiminen, vaikea asteisessa patellaluksaatiossa koira liikkuu selkä köyristettynä ja jalka koukussa ja se pyrkii helpottamaan tukalaa oloaan siirtämällä painoa etujaloille. Hoito kirurginen, jos hoitoon päädytään riittävän ajoissa on ennuste hyvä. Patellaluksaatiota pidetään perinnöllisenä ja tavataan pentueessa yleensä useammalla pennulla.

Pentuhalvaus (FCE):

Pentuhalvauksessa pentu halvaantuu 9-16vk ikäisenä. Kyseessä on selkäydinkanavaa ruokkivan verisuonen infarkttila. Oireisto riippuu siitä missä kohtaa selän aluetta tukos on. Akuuttina oireena on useimmiten toisen tai molempien takaraajojen pettäminen. Kyseessä voi olla myös neliraajahalvaus. Aktiivisella kuntoutuksella pentu voi toipua lähes normaalksi. Vaikeammassa tapauksissa pentu joudutaan lopettamaan. Taudin perinnöllisyydestä ei ole näyttöä.

Irlanninsusikoirien kuolinsyyt Lähde: koiranet 1.12.2015	Keskim. elinikä	Yhteensä
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	9v 1kk	45
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	7v 4kk	11
Kasvainsairaudet, syöpä	6v 8kk	100
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	6v 7kk	14
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	6v 5kk	70
Hengitystiesairaus	5v 7kk	20
Silmäsairaus	5v 4kk	1
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	5v 11kk	10
Selkäsairaus	5v 11kk	14
Sydänsairaus	5v 11kk	63
Muu sairaus, jota ei ole listalla	4v 9kk	33
Immunologinen sairaus	4v 8kk	7
Sisäeritysrauhasten sairaus	4v 7kk	3
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	4v 4kk	26
Hermostollinen sairaus	4v 3kk	4
Kadonnut	4v 3kk	2
Luusto- ja nivelsairaus	4v 10kk	31
Tapaturma tai liikennevahinko	3v 8kk	18
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	3v 7kk	3
Synnytysvaikeus	3v 11kk	4
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	0v 5kk	4
Kaikki yhteensä	6v 0kk	483

Lisätietoja:

www.irlanninsusikoirat.org
 → Jalostuksen tavoiteohjelma
jalostus sihteeri@irlanninsusikoirat.org
jalostustoimikunta@irlanninsusikoirat.org

Luuston kasvuhäiriöt

www.irlanninsusikoirat.org

Luuston kasvuhäiriöt

Luuston kasvuhäiriöt liittyvät yleisesti nivelten ja lonkkamaljan kasvuhäiriöihin Osteochondritis Dissecans (OCD) joka tarkoittaa Osteokondroosia, jossa on mukana irtopala.

Mikä on Osteokondroosi?

Osteokondroosi on kasvavien eläinten luutumishäiriö jossa rustosisäinen luutuminen johtaa nivelruston paksuuntumiseen. Ruston sisällä olevat rustosolut kuolevat koska ne eivät saa ravintoa nivelnesteestä paksuuntuneen ruston läpi. Solujen kuolema johtaa repeämään luun ja ruston välissä. Repeämä voi aiheuttaa pystysuoria murtumia rustoon ja lopuksi rustoläpän. Seurauksena niveltulehdus ja koiran ontuminen ja lopputuloksena usein nivelrikko.

Osteokondroosin syyt ovat usein epäselviä, mukana saattaa olla perinnöllinen tekijä, sairaita ei suositella käytettäväksi jalostukseen, ruokinnalla myös vaikutusta liika kalkki ja D-vitamiini saattavat edesauttaa osteokondroosin syntyä kuin myös koiran ylipaino. Uroksilla tavattu osteokondroosia narttuja enemmän, mikä johtuu mahdollisesti hormoneista, painosta ja nopeammasta kasvusta. Osteokondroosi esiintyy useimmiten isoilla ja jättikokoisilla koiraroduilla, uroksilla enemmän. Usein myös molemmissa jaloissa, vaikka oireet ovat useasti vain toispuoleisia.

Olkavarren Osteokondroosi:

Esiintyy olkavarren luun yläpään nivelpinnalla, oireet alkavat yleensä 4-8kk iässä, yleistä suurilla ja jättiroduilla, uroksilla enemmän. Diagnosoidaan röntgen kuvaamalla molemmat olkanivelet. Konservatiivisena hoitona 6vk lepo ja tulehduslääkkeet jos konservatiivinen hoito ei auta voidaan kirurgisesti irtonainen rustoläppä poistaa, vain oireileva jalka leikataan. Ennuste on hyvä mutta voi kehittyä myöhemmin nivelrikoksi.

Kyynärnivelen kasvuhäiriöt johtavat usein nivelrikkoon ja periytymistapa on epäselvä. Kyynärnivelen nivelrikko invalidisoi koiran usein pahemmin kuin esimerkiksi lonkkien nivelrikko koska koiran painosta 60% on etujaloilla.

Kyynärnivelen Osteokondroosi:

Olkaluun alapäässä sisemmässä nastassa, esiintyy suurilla ja jättiroduilla. Oireet alkavat yleensä 5-7kk iässä. ontumisella, jalan aristuksella ja turvotuksella. Diagnosoidaan röntgenillä, oireilevien hoito on leikkaus jos jalassa ei ole vielä nivelrikkoa, leikkaus ei estä nivelrikkoa mutta ennuste lemmikkikoiraksi on hyvä.

Kyynärnivelen FCP eli kyynärluun varislisäkkeen murtuma:

On olemassa kaksi teoriaa tämän kasvuhäiriön synnystä, aiheuttajana saattaa olla osteokondroosi tai kyynärluun liian nopea pituuskasvu suhteessa varttinäluuhun, ilmenee isoilla koirilla usein 5-7kk iässä. Ei näy välttämättä röntgenissä ennen nivelrikkoa. Tietokonetomografia tai tähystysleikkaus antaa paremman diagnoosin. Hoitona käytetään kipulääkettä ja lepoa tai kirurgisesti tähystysleikkausta

Kiinnittymätön kyynärpään uloke:

Kiinnittyy normaalisti 4-5kk iässä, puhutaan kiinnittymättömästä jos ei ole luutunut 5,5kk iässä. Syy tuntematon voi johtua FCPstä. Esiintyy suurilla ja jättiroduilla ja ovat yleisimpiä uroksilla. Oireet ilmenevät n. 6-12kk iässä toisen tai molempien jalkojen ontumana. 20-35% koiria vaiva on molemmissa jaloissa. Diagnosoidaan röntgenillä, näkyy myös "virallisissa" kuvissa. Hoito on kirurginen jos ei ole jo aiheuttanut nivelrikkoa. Nuorella koiralla voidaan katkaista kyynärluu, jolloin kiinnittymättömään kyynärpään ulokkeeseen kohdistuva paine vähenee ja se voi vielä luutua normaalisti, hoitamattomana se aiheuttaa nivelrikon.

Epäsynchroninen varttinä ja kyynärnivelen pituuskasvu:

Aiheuttaa kyynärnivelen epämuotoisuuden ja ranteiden vääntymisen. Voi myös olla syynä FCP:hen tai kiinnittymättömään kyynärpään ulokkeeseen.

Lonkkanivelen Dysplasia eli lonkkanivelen epänormaali kehittyminen:

Ilmenee nivelen löysyytenä, matalana lonkkamaljana, aiheuttaa usein nivelrikkoa. Yleinen monilla isoilla ja jättiroduilla. Kasvuaikana

lonkkien löysyys voi aiheuttaa ylösnousuvaikkeitä, liikkumishaluttomuutta ja ontumista. Vanhoilla koirilla nivelrikko oireet. Pahenee rasituksessa. Ontuma usein pahin heti liikkeelle lähdön jälkeen. Osaa koirista voidaan nuorena auttaa kirurgisesti.

Polven Osteokondroosi:

Ilmenee reisiluun alapäässä sisemmisessä tai ulommaisessa nivelnastassa. Oireet alkaa ontumalla 5-7kk iässä, takaraajojen liike usein jäykkää, Diagnosoidaan röntgenillä. Hoitona lepo ja kipulääkkeet. Kirurgisesti voidaan poistaa irtopala. Yleensä ei voida estää nivelrikon etenemistä. Nivelrikossa yleisesti hoitoina ovat: Liikunnan rajoitus, painon pudotus, fysioterapia, kipulääkkeet, Cartrophen-lääke injektiona ja suun kautta annettavat lisäravinteet.

Panosteitti:

Tuntemattomasta syystä alkaa luuytimeen kasvaa uutta luuta. Yleisintä alle vuoden ikäisillä suurten rotujen uroksilla. Ilmenee ontumisena ja voi vaihdella jalasta toiseen. Diagnosoidaan röntgenillä aiheuttaa myös aristusta pitkissä putkiluissa joka ilmenee kliinisessä tutkimuksessa. Hoitona tulehduskipulääke ja lepo. Ennuste on hyvä mutta oireilu voi kestää pitkään.

HOD:

Pitkien putkiluiden metafysialueiden verenkiertohäiriö josta seuraa viivästynyt luutuminen. Esiintyy 3-4kk ikäisillä nopeasti kasvavilla koirilla. Pentu on usein todella kipeä, ei halua nousta ylös, esiintyy ruokahaluttomuutta, mahdollisesti kuumetta ja ripulointia. Muutokset ovat samanaikaisesti kaikissa jaloissa. Diagnoosi tehdään oireiden perusteella ja röntgenillä. Hoitona tulehduskipulääke ja tukihoido (syömättömyys, kuume, ripuli). Ennuste on kumminkin hyvä vaikka voi uusia useita kertoja ja jalkoihin saattaa jäädä pysyviä muutoksia.